

Megújulhat a Henter-kúria

Többletköltséggel jár a romos épület helyreállítása

• Két évvel az európai uniós támogatási szerződés aláírása után sikerült kivitelezőt találni a csíkszentimrei Henter-kúria felújítására. A munkát jövőre kezdenek el, de a befejezés határidejét ki kell tolni a késlekedés miatt.

KOVÁCS ATTILA

Két éve, hogy Csíkszentimre önkormányzata elnyerte a Regionális Operatív Program nyújtotta támogatást a romokban álló Henter-kúria helyreállítására. Azóta viszont csak a közbeszerzési eljárások kudarcával és a növekvő dokumentumhalmazzal szembesültek. A műemlék épület felújításának kivitelezése egyrészt a rendelkezésre álló összeg, másrészt az ehhez szükséges igényes munkavég-

Látványos változások előtt áll a romos udvarház. Teljes felújításra készülnek

FOTÓ: PINTI ATTILA

zés, az esetleges kockázatok fel nem vállalása miatt túnt kemény diónak. Érdeklődők ugyan voltak tavaly is, de árajánlatot senki nem nyújtott be a licitákon. A becsült értéket időközben több mint 1 millió lejjel emelték meg az építőiparban bekövetkezett ár- és bérnövekedés miatt, végül az ötödik közbeszerzési eljárás után sikerült szerződést kötni a tervek elkészítésére és az épület felújítására.

Segítségre szorulnak

A munkát a Vallum Kft és az Impex Aurora Kft. alkotta csíkszeredai cégtársulás végezheti el mint egyedüli ajánlattevő – tudtuk meg Fülöp Kinga alpolgármestertől. A beruházás értéke viszont további 700 000 lejjel nő és eléri áfa nélkül az 5,7 millió lejt, ezért a helyi önkormányzati képviselő-testületnek is döntenie

kellett arról, hogy a növekvő költségekkel is vállalják a folytatást. Fülöp Kinga kérdésünkre elmondta, a pályázati támogatás összegéhez viszonyítva a többletköltség eléri az 1,4 millió lejt, ennek előteremtéséhez a Hargita megyei tanács segítségével is számít a község, de szorult esetben még a hitelfelvétel is szóba jöhet. A másik lehetőség, hogy a Központi Regionális Fejlesztési

Ügynökség a különböző pályázatokra elkülönített, fel nem használt összegekből biztosítson kiegészítő támogatást – ezt is fogják igényelni. A részlettervek elkészítésére négy hónap áll a Vallum Kft. rendelkezésére, a terveket a Kulturális Minisztériumnak kell jóváhagynia, majd a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökségnek is. Ezért úgy számolnak, hogy az építkezési engedélyt 2020 júliusában lehet kiadni, ezt követően kezdődhet el a felújítás.

Hosszabbítást kérnek

A finanszírozási szerződés szerint a munkát egy év múlva kellene befejezni, de mivel ez nem megoldható, a helyi önkormányzat a kivitelezés elkezdése után hosszabbítást fog kérni – közölte az alpolgármester. Az 1713-ban épített udvarháznak csak a falai állnak, az 1990-es években a gomba által megtámadott tetőszerkezetet lebontották, kapuját 2017-ben helyreállították. A felújítás a falak, a tetőzet és a padlózat helyreállítása mellett a villany-, víz- és szennyvízhálózat, valamint a fűtési rendszer elkészítését is jelentené, de kiállítótérmet, az udvaron pedig sétányok kialakítását is szeretnék.

FIZETETT TARTALOM

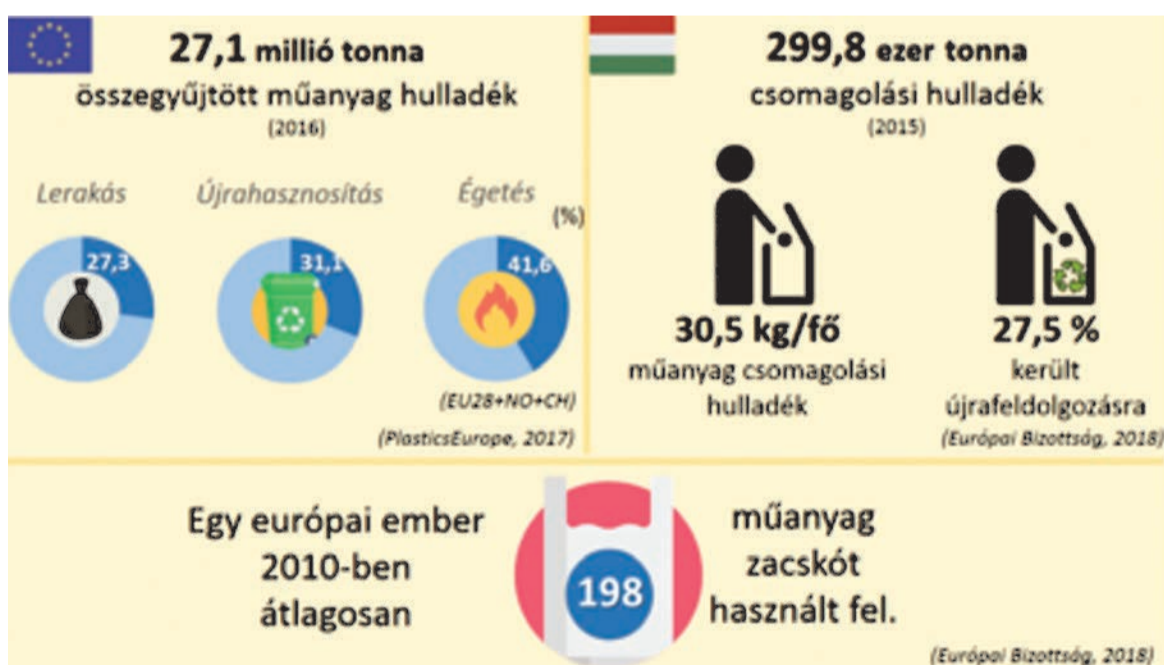
2030: minden műanyag csomagolás újrahasznosítható kell legyen

• A világ műanyagtermelése az 1960-as évek óta mintegy hússzorosára nőtt, és 2016-ban 335 millió tonnát tett ki. 2015-ben az EU-ban képződött összes csomagolási hulladék mintegy 85 millió tonnát, az összes keletkezett hulladék körülbelül 34 százalékát tette ki.

A keletkező hulladék mennyisége az elmúlt években lassú növekedésnek indult. Európában az összes műanyag-felhasználás 40 százalékát (2016) csomagolásra használják. Az Európai Bizottság által létrehozott első műanyagokkal kapcsolatos összeurópai stratégia 2018 januárjában került elfogadásra. A stratégia célja egy olyan új műanyag-gazdálkodás megvalósítása, melynél a tervezés és az előállítás során az újrahasználatra, a javításra és az újrahasznosításra vonatkozó szempontokat teljes mértékben figyelembe veszik. Az új célkitűzések szerint 2030-ra az uniós piacon minden műanyag csomagolásnak újrahasznosíthatónak kell lennie, csökkenteni kell az egyszer használatos műanyagok fogyasztását, a mikro-műanyagok szándékos használatára pedig korlátozás lesz érvényben. A stratégiában áll az is, hogy a tagállamok biztosítják, hogy 2024. december 31-ig kiterjesztett gyártói felelősségen alapuló rendszereket hoznak létre valamennyi csomagolásra vonatkozóan.

Romániában a műanyag-hulladékok és a csomagolási hulladékok kezeléséről a 2018/87. számú törvény rendelkezik, amely a 2015/249. számú törvény módosítása. Az általános hulladékkezelési szabályokat pedig a 2011/211. számú törvény szabályozza. A törvény a piacon lévő összes csomagolásra és csomagolási hulladéokra vonatkozik függetlenül attól, hogy milyen anyagból készült, és hogyan használják fel őket a gazdasági és kereskedelmi tevékenységekben, háztartásokban vagy bármely más tevékenységben. A törvény rendelkezései a csomagolást illető különleges minőségi rendelkezések betartására vonatkoznak, mint például a csomagolt termékek biztonsága, egészségügyi és higiéniai szempontoknak való megfelelése, valamint a szállítási követelményekre és a veszélyes termékek kezelésére vonatkozó előírások.

Eddig ezen törvények nem tartalmaztak különösebben vagy kimondottan a hulladékcsökkenést célzó intézkedéseket vagy előírásokat, az

EU-s irányelvek hatására viszont például 2018. július 1-től kezdődően tilos a vékony és a nagyon vékony műanyagfűlű hordótáskák (romániai magyar köznyelven „pungák”) forgalomba hozatala a romániai piacon. Ezen és hasonló intézkedések pedig átírhatják a szokásainkat,

avagy leszoktathatnak a műanyag csomagolók és szállítótasakok használatáról, így már igazából nem is olyan elképzelhetetlen az az uniós elvárás, hogy el kell tűnniük az egyszer használatosoknak és 2030-ra minden műanyag csomagolásnak újrahasznosíthatónak kell lennie.

Az Európai Unió Kohéziós Alapjából társfinanszírozott, a 2014-2020-as Nagy Infrastruktúra Operatív Program keretében megvalósított projekt.

Forrás: europa.eu (x)